

verdeeld, hetgeen aan de leesbaarheid ten goede komt. Het gedicht is trouwens wáárd gelezen te worden, niet alleen om de directe inhoud, die een zeer eigen interpretatie van de Veronica-legende geeft (de dichter laat Veronica als meisje in Limburg geboren worden, en daar, na vele omzwervingen, terugkeren), maar ook en vooral om de poëtische vorm, de heldere arcadische sfeer, die over deze verzen ligt. Misschien gebruikt Schreurs wat al te gemakkelijk het woord God, maar daartegenover staan talrijke dichterlijke vondsten, die wij hier niet alle kunnen aanhalen, maar die iedere lezer met vreugde in het omvangrijke geheel hervinden zal.

Christiaan Terpstra, *Het Klokhuis*, Hilarius, Almelo 1939; Extraneus, *De Zwerver*, Van Dishoeck, Bussum 1940; M. J. Kasteleyn, *Vernieuwing*, Bootsma, Utrecht 1939; Daan Boens, *Het rijk van den mensch*, Onze Tijd, Brussel 1939.

Het verschijnsel, dat levenservaring en wijsgerige inslag bij een mens nog geen waarborg geven voor het ontstaan van goede poëzie, is al zo bekend, dat het geen toelichting behoeft. Maar al is deze kwestie hier te lande indertijd door Tachtig scherp aan de orde gesteld en door latere dichters toegespitst (de „vormtheorie” van Nijhoff, de kritische geschriften van Marsman en Vestdijk!), nog altijd verschijnen er talloze bundels, waarvan de auteurs hun berijmde ervaring of filosofie voor poëzie willen doen doorgaan. In deze bundels verneemt men vaak een geluid, dat oprecht uit het hart komt, en met het beeerde kan men het volmondig eens zijn, maar men voelt toch altijd de vraag bij zich

opkomen, waarom het juist zo gezegd werd en niet anders; een vraag, die steeds achterwege blijft waar het gaat om goede poëzie, omdat immers de kunstenaar „was die andern Form nennen als die Sache selbst empfindet”. Wie zich lang genoeg oefent in het hierboven geschetste, bedrieglijke, procédé en daardoor een zekere vaardigheid verwerft, heeft inderdaad kans den lezer een illusie van poëzie te verschaffen, maar boet anderzijds onmiskenbaar aan oprechtheid in, en terwijl bij den onhandigen jongere nog altijd het hart spreekt, loopt de geduldige oefenaar het gevaar zo „verliteratuurde” te geraken, dat wij zelfs onze instemming niet meer willen verlenen aan de, overigens misschien beminnelijke stellingen, die hij verkondigt.

Zo valt er, in ons geval, in de bundels van Christiaan Terpstra en Extraneus menselijk veel te waarderen, vooral in de eerstgenoemde, waarvan bijna alle verzen een eerlijke, sympathieke sfeer ademen, die dan nog op zeer eenvoudige wijze wordt vertolkt. Bij Extraneus vinden wij al wat meer „literatuur”, hij heeft grotere woorden nodig (waardoor hij minder overtuigt) en legt ons bovendien, naast de eigen verzen, vertalingen voor naar Baudelaire, Rilke en Valéry, zodoende te kennen gevend, dat hij toch wel degelijk als „dichter” wil worden beoordeeld, en daarmee risikerend, als zodanig onbarmhartig te worden afgewezen.

Was het bij Terpstra vooral een sociaal accent, dat den criticus kon vertederen, bij den dichter M. J. Kasteleyn vindt men ditzelfde accent vermengd met een streven naar oprechter christendom, en ook daarvoor kan men waardering gevoelen. Maar Kasteleyn is tevens rhetorischer dan Terpstra; de beel-